

Ekvivalensrelasjoner

En relasjon R på en mengde A er en *Ekvivalensrelasjon* hvis den er *refleksiv, symmetrisk og transitiv*.

Partielle ordninger

En relasjon R på en mengde A er en *Partiell ordning* hvis den er *refleksiv, anti-symmetrisk og transitiv*.

Partisjoner (oppdelinger)

Gitt en mengde A , og delmengdene A_1 og A_2 , der

$$A_1 \cup A_2 = A$$

$$A_1 \cap A_2 = \emptyset$$

dvs. at A_1 og A_2 utgjør til sammen hele A , samt at A_1 og A_2 *disjunkte mengder* uten felles elementer. Vi sier da at A_1 og A_2 utgjør en partisjon av A . Et annet ord for partisjon er oppdeling.

Eksempel

La $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}$, der

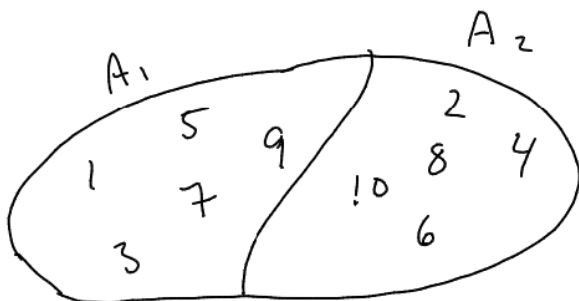
$A_1 = \{1, 3, 5, 7, 9\}$, dvs. mengde av oddetallene i A

$A_2 = \{2, 4, 6, 8, 10\}$ dvs. mengde av partallene i A

$$A_1 \cup A_2 = A$$

$A_1 \cap A_2 = \emptyset$, dvs. A_1 og A_2 er disjunkte mengder uten felles elementer.

Delmengdene A_1 og A_2 utgjør en partisjon av A .

En partisjon (oppdeling)

En samling delmengder $A_1, A_2, A_3, \dots, A_n$ av en mengde A utgjør en partisjon av A hvis $A_1 \cup A_2 \cup A_3 \cup \dots \cup A_n = A$ og $A_i \cap A_j = \emptyset$ for alle $i \neq j$.

Setninger 1

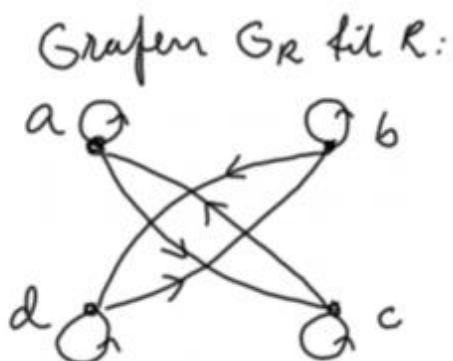
La R være en ekvivalensrelasjon på en mengde A . Da vil ekvivalensklassene til R utgjøre en partisjon av A .

Eksempel 1

La $A = \{a, b, c, d\}$ og

$R = \{(a, a), (a, c), (b, b), (b, d), (c, a), (c, c), (d, b), (d, d)\}$

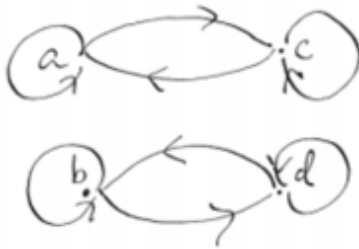
Vi ser at relasjonen R er refleksiv, symmetrisk og transitiv. R er derfor en ekvivalensrelasjon:

Matrisen M_R til R :

$$M_R = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Vi ser at grafen G_R består av to separate deler som ikke er relatert til hverandre. Vi kunne tegnet den slik:

Hver del gir opphav til en ekvivalensklasse:

$$[a]_R = [c]_R = \{a, c\},$$

$$[b]_R = [d]_R = \{b, d\}$$

Siden $[a]_R = [c]_R$ og at $[b]_R = [d]_R$ vil ekvivalensklassene $[a]_R$ og $[b]_R$ utgjør en partisjon av A , der

$$[a]_R \cup [b]_R = A \quad \text{og} \quad [a]_R \cap [b]_R = \emptyset$$

Siden $[a]_R = [c]_R$ og at $[b]_R = [d]_R$ vil ekvivalensklassene $[a]_R$ og $[b]_R$ utgjør en partisjon av A , der

$$[a]_R \cup [b]_R = A \quad \text{og} \quad [a]_R \cap [b]_R = \emptyset$$

Setning 2

Omvendt: Gitt en partisjon av en mengde A . Da definerer den en ekvivalensrelasjon R på A ved at alle elementene i hver delmengde i partisjonen relateres til hverandre og seg selv.

Eksempel

La $A = \{a, b, c, d, e, f, g\}$.

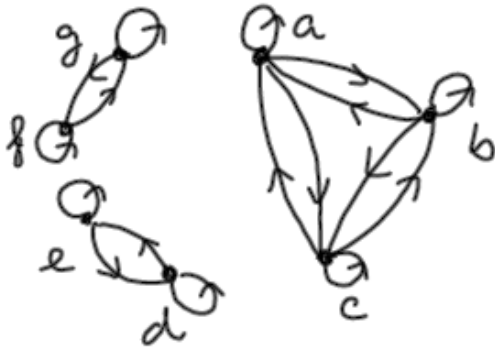
La $A_1 = \{a, b, c\}$, $A_2 = \{d, e\}$ og $A_3 = \{f, g\}$

Vi ser at $A_1 \cup A_2 \cup A_3 = A$ og at $A_1 \cap A_2 \cap A_3 = \emptyset$.

Dette definerer følgende ekvivalensrelasjon:

$R = \{(a, a), (b, b), (c, c), (a, b), (b, a), (a, c), (c, a), (b, c), (c, b), (d, d), (e, e), (d, e), (e, d), (f, f), (g, g), (f, g), (g, f)\}$

Grafen G_R til R :

Matrisen M_R til R :

$$M_R = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$